

РОЗДІЛ IV

ЕКОНОМІЧНА СТАТИСТИКА, БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК ТА АУДИТ

УДК 657

Головачко Василь Михайлович,
к.е.н., доц., доцент кафедри обліку та фінансів,
Мукачівський державний університет

ПОНЯТТЯ, КЛАСИФІКАЦІЯ ТА ОЦІНКА БІОЛОГІЧНИХ АКТИВІВ

Стаття присвячена розкриттю поняття «біологічних активів». Метою написання статті є визначення поняття «біологічні активи» та уточнення їх складу, класифікації та оцінки для цілей обліку на підприємствах. Здійснено та проаналізовано класифікацію біологічних активів і досліджено оцінку біологічних активів. З метою усунення існуючих недоліків та всебічного розгляду біологічних активів, а також забезпечення методичних аспектів визнання та відображення біологічних активів в бухгалтерській звітності слід ввести додаткові класифікаційні ознаки, а саме: в залежності від можливості багаторазового отримання с/г продукції; за ознакою зрілості; за галуззю сільського господарства; за періодом надання економічних вигід; за характером відображення зносу; за правом власності; за вартістю оцінки; залежно від екологічного спрямування; залежно від мети використання; за походженням; за рівнем якості продукції; за ринком сільськогосподарської продукції. Дані ознаки дадуть можливість більш детально відображати в обліку біологічні активи підприємства та підвищити ефективність їх використання у діяльності. Висвітлено законодавче та нормативно-правове регулювання обліку біологічних активів в сільськогосподарських підприємствах. Розглянуто та запропоновано додаткові класифікаційні ознаки біологічних активів. За результатами проведеного дослідження виявлено, що визначення біологічних активів, наведені у П(С)БО 30, недостатньо характеризують їх обліково-аналітичну сутність. Це викликає низку проблем щодо обліку окремих видів біологічних активів. Обґрунтовано, що біологічні активи як об'єкт бухгалтерського обліку слід розглядати як живі рослини, тварини або інші біологічні ресурси, якими володіє суб'єкт господарської діяльності та використання яких у сільськогосподарському виробництві забезпечить економічні вигоди в майбутньому. На підставі проведених досліджень було запропоновано нову класифікацію біологічних активів, яка дасть змогу сільськогосподарським підприємствам поліпшити систему ведення бухгалтерського обліку. Оцінка біологічних активів є важливою для підприємства, оскільки безпосередньо впливає на актив балансу та показники фінансового стану підприємства.

Ключові слова: біологічні активи, класифікація та оцінка біологічних активів, тваринництво, рослинництво.

ВСТУП

Постановка проблеми. Поняття «біологічні активи» з'явилося в 2005 році після прийняття П(С)БО 30 «Біологічні активи». Даний стандарт зобов'язав з 1 січня 2007 року облік сільськогосподарської діяльності на підприємствах України вести відповідно до нього. До даного періоду в практиці бухгалтерського обліку про біологічні активи взагалі не згадувалося, відсутнє це поняття і в словниках.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Методичні і теоретичні засади бухгалтерського обліку біологічних активів в умовах удосконалення вітчизняної облікової системи, її гармонізації з міжнародними стандартами обліку і звітності досліджували провідні учені-економісти: О. В. Богданюк, С. Ф. Голов, В. М. Жук, Г. Г. Кірейцев, П. М. Кузьмович, М. М. Коцупатрий, М. Г. Михайлов, В. І. Моссаковський, М. Ф. Огічук, Н. В. Перевозник, Л.

К. Сук, П. Л. Сук та інші. Не дивлячись на вагомі результати проведених наукових досліджень, донині залишається ряд теоретичних і практичних проблем в обліку біологічних активів, які потребують ґрунтовного вивчення. Так, актуальним є уточнення поняття об'єктів обліку біологічних активів, їх класифікація та оцінки для вітчизняної економіки.

Мета статті (постановка завдання). Метою написання даної статті є визначення поняття «біологічні активи» та уточнення складу, класифікації та оцінки для цілей обліку на підприємствах та пошук шляхів їх вирішення.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Згідно з П(с)БО 30 біологічний актив – це тварина або рослина, яка в процесі біологічних перетворень здатна давати сільськогосподарську продукцію та/або додаткові біологічні активи, а також приносити в інший спосіб економічні вигоди. А біологічні перетворення – це процес якісних і кількісних змін біологічних активів [7].

Для більш точного розуміння поняття «біологічний актив» проаналізуємо погляди різних науковців (табл. 1).

Таблиця 1

Економічна суть «біологічний актив» в працях вчених

Автор	Визначення
Богданюк О. В. [1]	На макро- рівні: біологічні активи – це частина національного багатства країни, на які встановлено право власності та які реалізують свої функції: ресурсну, екологічні послуги, забезпечення продовольством та підвищення добробуту населення.
	На мікро- рівні: біологічні активи – природні ресурси які використовуються в сільському господарстві, контролюються підприємством, здатні до біологічної трансформації, результатом якої є отримання додаткових біологічних активів та біологічно повноцінної, екологічно безпечної продукції.
Загородній А. Г., Вознюк Г. Л [3]	Актив біологічний – тварина або рослина, яка в процесі біологічних перетворень здатна давати сільськогосподарську продукцію та/або додаткові біологічні активи, а також приносити в інший спосіб економічні вигоди.
Жук В. М [2]	Біологічні активи – живі організми (тварини та рослини), які вирощуються підприємством з метою отримання сільськогосподарської продукції або утримуються ним з метою отримання інших вигід.
Перевозник Н. В. [7]	Біологічні активи – це живі рослини, тварини, а також інші біологічні ресурси, контрольовані підприємством, які в процесі біологічних перетворень здатні давати сільськогосподарську продукцію та/або біологічні активи, а також приносити в інший спосіб економічного вигоди.
Сук Л. К. Сук П. Л. [9]	Біологічні активи – це «явище життя», тобто живі тварини або рослини, які здатні до біологічної трансформації. Вони можуть забезпечувати процес виробництва нових неживих продуктів.
Кузьмович П. М. [4]	Біологічні активи – це сукупність біологічних ресурсів, що достовірно оцінені, контрольовані та ідентифіковані підприємством, які в процесі біологічних перетворень здатні давати сільськогосподарську продукцію та/або додаткові біологічні активи, а також приносити в інший спосіб економічні вигоди.

Дані таблиці, показують наскільки різноманітні твердження з визначення економічної категорії біологічних активів, але всі вони так чи інакше спираються на П(С)БО 30. Дослідивши думки та виокремивши певні головні аспекти, можна дати наступне узагальнене визначення біологічних активів як природних ресурсів, що виступають у формі тварин та рослин в процесі використання яких підприємство отримує сільськогосподарську продукцію та/або додаткові біологічні активи, що в кінцевому результаті призведе до отримання доходу та інших економічних вигід.

Згідно з визначенням, яке зазначено в П(С)БО 30 «Біологічні активи», біологічний актив – це «явище життя», тобто живі тварини або рослини, які здатні до біологічної трансформації. Вони можуть забезпечувати процес виробництва нових неживих продуктів, процес відтворення нових живих тварин. З плином часу біологічні активи можуть поліпшувати свої якості або їх погіршувати. У сільському господарстві живі

організми створюються лише в результаті здійснення господарських фактів. Такими фактами є біологічні процеси. Ці процеси є основною характеристикою біологічних активів. Біологічний процес слід розглядати як кількісні і якісні зміни біологічних активів. В результаті одні біологічні активи відрізняються від інших як додаткові: приріст живої маси тварин, розмноження через насіння, через ікру, і так далі.

Всеохопність та специфіка основних галузей сільського господарства зумовлюють різноманітність біологічних активів, які поділяються на окремі групи за певними ознаками. Для повного та більш конкретного розуміння, що собою представляє біологічний актив, варто розглянути класифікацію біологічних активів. Вона полягає в розмежуванні та поділі їх на окремі групи за певними ознаками. Відповідно за П(С)БО 30 «Біологічні активи» для цілей бухгалтерського обліку такі активи класифікують за групами [7]: довгострокові; поточні; додаткові.

Детальна інформація про класифікацію біологічних активів подана в таблиці 2.

З метою усунення існуючих недоліків та всебічного розгляду біологічних активів, а також забезпечення методичних аспектів визнання та відображення біологічних активів в бухгалтерській звітності слід ввести додаткові класифікаційні ознаки, а саме:

1. В залежності від можливості багаторазового

отримання с/г продукції:

– споживні – це такі біологічні активи, з яких збирають урожай у вигляді сільськогосподарської продукції або які продають як біологічні активи.

– біологічні активи-носії – це всі біологічні активи, інші, ніж споживні. Біологічні активи-носії не є сільськогосподарською продукцією, а радше є самовідтворюваними активами.

Таблиця 2

Класифікація біологічних активів

Біологічні активи					
Довгострокові БА		Поточні БА		Додаткові біологічні активи	
Тваринництво: робоча і продуктивна худоба	Рослинництво: багаторічні насадження	Тваринництво: молодняк тварин і тварини на відгодівлі	Рослинництво: незавершене виробництво	Тваринництво:	Рослинництво:
– велика рогата худоба (ВРХ); – свині; – вівці.	– плодови дерева; – ягідники; – хміль.	– телички та бички; – молодняк свиней; – птиця; – звірі; – кролі; – корови та бики - плідники на відгодівлі; – свиноматки та хряки-плідники на відгодівлі; – сім'ї бджіл.	– зернові та зернобобові культури; – технічні культури; – овочеві культури; – кормові культури.	– приплід ВРХ; – поросята відлучені – ягнята відлучені; – приплід коней; – діловий молодняк кролів; – мальки, цьоголітки риби; – матка, рої бджіл.	– розсада; – саджанці; – живці; – чубуки; – кореневище, бульбо-цибулини.

2. За ознакою зрілості:

– зрілі – це ті, що набули ознак того, що їх можна зібрати як урожай, або ті, з яких періодично можна збирати врожай;

– незрілі – біологічні активи, операційний цикл створення яких перевищує 12 місяців, які у звітному періоді ще не здатні давати сільськогосподарську продукцію та додаткові біологічні активи визначеної якості, зокрема, багаторічні насадження (сади, виноградники, ягідники тощо), що не досягли пори плодоношення [6].

3. За галузю сільського господарства:

– біологічні активи рослинництва – багаторічні насадження;

– біологічні активи тваринництва – робоча і продуктивна худоба.

4. За періодом надання економічних вигід:

– довгострокові – біологічні активи, здатні давати сільськогосподарську продукцію та/або додаткові біологічні активи, приносити в інший спосіб економічні вигоди протягом періоду, що перевищує 12 місяців, а також тварини на вирощуванні та відгодівлі;

– поточні – біологічні активи, здатні давати сільськогосподарську продукцію та/або додаткові біологічні активи, приносити в інший спосіб економічні вигоди протягом періоду, що не перевищує 12 місяців, а також тварини на вирощуванні та

відгодівлі;

– додаткові – біологічні активи, одержані в процесі біологічних перетворень.

5. За характером відображення зносу:

– біологічні активи, що амортизуються – довгострокові біологічні активи, які оцінюються за первісною вартістю;

– біологічні активи, що не амортизуються – біологічні активи, які оцінюються за справедливою вартістю.

6. За правом власності:

– власні – біологічні активи, що знаходяться в постійному його володінні та відображаються в складі його балансу;

– орендовані – біологічні активи, що знаходяться в тимчасовому його володінні відповідно до укладених договорів оренди.

7. За вартістю оцінки:

– за справедливою вартістю – це сума, за якою можна обміняти актив або погасити заборгованість в операції між обізнаними, зацікавленими та незалежними сторонами;

– за первісною вартістю – історична (фактична) собівартість біологічних активів у сумі грошових коштів або справедливої вартості інших активів, сплачених (переданих), витрачених для придбання (створення) біологічних активів.

8. Залежно від екологічного спрямування:

– екологічно чисті – біологічні активи які повинні відповідати певним державним нормам і стандартам стосовно якості; створюватись та розвиватись в екологічно-чистих умовах і не наносити шкоди навколишньому середовищу;

– ГМО – організми, генетичні клітини яких були замінені штучним шляхом, що не відбувається в природних умовах;

– традиційні – всі інші біологічні активи.

9. Залежно від мети використання:

– на продаж – біологічні активи, що створені для реалізації, з метою отримання прибутків та інших економічних вигід;

– для внутрішніх потреб підприємства – біологічні активи, що використовуються підприємством для задоволення внутрішніх потреб.

10. За походженням:

– створені природою – живі організми, які розвиваються на основі законів природи;

– створені людиною – результати, які були отримані в процесі людської діяльності.

11. За рівнем якості продукції:

– абсолютний рівень якості - якість того чи іншого виробу знаходять шляхом обчислення вибраних для його обчислення показників без їх порівняння з відповідними показниками аналогічних виробів.

– відносний рівень якості – це окремих видів вироблюваної (проектованої) продукції, порівнюючи її показники з абсолютними показниками якості кращих аналогічних вітчизняних та зарубіжних зразків виробів.

– перспективного рівень якості – це рівень якості продукції, який під впливом науково-технічного прогресу і вимог споживачів повинен мати тенденцію до підвищення. У зв'язку з цим виникає необхідність оцінки якості виробів, що враховує пріоритетні напрямки і темпи розвитку науки і техніки.

– оптимальний рівень якості – такий рівень, за якого загальна величина суспільних витрат на виробництво і використання (експлуатацію) продукції у певних умовах її споживання була б мінімальною.

12. За ринком сільськогосподарської продукції:

– ринок продукції тваринництва – ринок м'яса, м'ясопродуктів та супутньої продукції; ринок яєць; ринок молочного скотарства і виробництва молока; ринок продукції бджільництва; ринок риби та рибопродуктів;

– ринок продукції рослинництва – ринок зернових та зернобобових культур; ринок технічних культур; ринок картоплі та овочів; ринок кормових культур;

– ринок відходів – ринок сільськогосподарських відходів.

Дані ознаки дадуть можливість більш детально відображати в обліку біологічні активи підприємства та підвищити ефективність їх використання у діяльності.

Кузьмович П. М. вважає, що чим більше виділено ознак класифікації, тим вищий ступінь пізнання об'єкта і від того, наскільки правильно обрані

класифікаційні ознаки об'єкта, може залежати порядок його обліку. Він запропонує відобразити біологічні активи: за строком використання; за характером відображення зносу; за правом власності [3].

Особливістю бухгалтерського обліку, яка відрізняє його від інших видів обліку, є відображення господарських засобів, їх господарських процесів у грошовому вимірнику. Іншими словами бухгалтерський облік відображає ті засоби, процеси та явища, які підлягають грошовому вимірюванню. З цією метою використовують такий елемент методу бухгалтерського обліку як оцінка. Потрібно наголосити, правильна, достовірна оцінка господарських засобів має велике значення для об'єктивної характеристики ресурсів підприємства, чіткого визначення фінансових результатів, від її правильності і надійності даних, які надаються бухгалтерським обліком.

В українській практиці переважно використовують ринковий підхід, але розрізняють три види оцінок біологічних активів: при надходженні; при первісному визнанні; на дату балансу.

Оцінка біологічних активів під час надходження зараховується на баланс підприємства за первісною вартістю. Придбані за плату біологічні активи оцінюються за первісною вартістю, яка складається з витрат, фактично понесених підприємством на їх отримання. Для більш докладного розуміння оцінки біологічних активів які придбані за плату дивіться у формулі (1).

$$ПВБА = СПП - З - НП + СВМ + ТВ + ІВ, (1)$$

де: ПВБА – первісна вартість біологічних активів, придбаних за плату;

СПП – сума, сплачена постачальникам біологічних активів;

З – знижки (згідно з угодою);

НП – непрямі податки (що не підлягають поверненню);

СВМ – сума ввізного мита;

ТВ – транспортні витрати;

ІВ – інші витрати, пов'язані з придбанням біологічних активів.

Особливості оцінки біологічних активів залежать від способу їх отримання (табл. 3).

Оцінка біологічних активів на дату проміжного балансу і річного балансу біологічних активів оцінюється за справедливою вартістю, зменшеною на очікувані витрати на місці продажу. Справедлива вартість визначається сумою, за якою можна обміняти актив або сплатити зобов'язання в результаті операції між обізнаними, зацікавленими і незалежними сторонами. Очікувані витрати на місці продажу, на які зменшується справедлива вартість біологічних активів, подані: комісійні винагороди посередникам і торговельним агентам; непрямі податки та мита, що справляються при продажу біологічних активів; біржові збори.

До витрат на продаж біологічних активів не належать транспортні та інші витрати, пов'язані з доставкою біологічних активів до місця продажу.

Оцінка біологічних активів на дату балансу за

первісною вартістю можлива у випадку, якщо їх справедливую вартість неможливо достовірно визначити. У такому разі біологічні активи оцінюються на дату балансу а саме:

– довгострокові біологічні активи – за первісною вартістю за вирахуванням зносу і втрат від зменшення корисності відповідно до П(С)БО 7;

– незрілі довгострокові біологічні активи – за сумою витрат, понесених на їх закладку і вирощування. При переведенні до складу зрілих

довгострокових біологічних активів їх оцінка здійснюється за справедливою вартістю;

– поточні біологічні активи – за первісною вартістю до періоду, у якому можливо визначити справедливую вартість;

– поточні біологічні активи рослинництва, які не досягли зрілості і технологічний процес створення яких не завершений, відображається як незавершене виробництво й оцінюється за виробничою собівартістю.

Таблиця 3

Особливості оцінки біологічних активів залежно від способу їх отримання

Спосіб надходження біологічних активів у господарство	Вартість отриманих біологічних активів
1. Придбання за плату	Фактичні витрати, понесені на отримання (первісна вартість)
2. Безоплатне отримання	Справедлива вартість з урахуванням витрат, пов'язаних з доведенням їх до стану, у якому вони придатні для використання в намічених цілях
3. Внесок до зареєстрованого капіталу господарства	Погоджена засновниками (учасниками) підприємства їх справедлива вартість з урахуванням витрат, безпосередньо пов'язаних з доведенням їх до стану, у якому вони придатні для використання з запланованою метою
4. Переведення до складу довгострокових зі складу поточних біологічних активів	Справедлива вартість на дату переведення, зменшена на очікувані витрати на місці продажу
5. Обмін на подібний біологічний актив	Справедлива вартість переданого активу
6. Обмін на неподібний біологічний актив	Справедлива вартість переданого активу збільшена (зменшена) на суму грошових коштів (або їх еквівалентів), які підлягають сплаті (отриманню) за обмінною операцією
7. Отримання біологічних активів в результаті біологічних перетворень	Справедлива вартість, зменшена на очікувані витрати на місці продажу

Підприємство може самостійно визначити методику обчислення справедливої вартості біологічних активів та відобразити її в наказі про облікову політику.

ВИСНОВКИ І ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

За результатами проведеного дослідження виявлено, що визначення біологічних активів, наведені у П(С)БО 30, недостатньо характеризують їх обліково-аналітичну сутність. Це викликає низку проблем щодо обліку окремих видів біологічних активів. Обґрунтовано, що біологічні активи як об'єкт

бухгалтерського обліку слід розглядати як живі рослини, тварини або інші біологічні ресурси, якими володіє суб'єкт господарської діяльності та використання яких у сільськогосподарському виробництві забезпечить економічні вигоди в майбутньому.

На підставі проведених досліджень було запропоновано нову класифікацію біологічних активів, яка дасть змогу сільськогосподарським підприємствам поліпшити систему ведення бухгалтерського обліку. Оцінка біологічних активів є важливою для підприємства, оскільки безпосередньо впливає на актив балансу та показники фінансового стану підприємства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Богданюк О. В. Обліково-аналітичне забезпечення управління біологічними активами садівництва: бухгалтерський облік, аналіз та аудит: // О. В. Богданюк. – К.: НУБПУ, 2011. – 21 с.
2. Жук В. М. Облік сільськогосподарської діяльності: Навчальний посібник / В. М. Жука – К.: Видавництво ТОВ «Юр-Агро-Веста», 2007. – 368 с.
3. Загородній А. Г. Фінансово-економічний словник / А. Г. Загородній, Г. Л. Вознюк. – К.: Знання, 2007. – 1072 с.
4. Кузьмович П. М. Поняття біологічних активів та їх класифікація: Облік і фінанси АПК // П. М. Кузьмович – 2010. – №4. – С. 32-37.
5. Огійчук М. Ф. Бухгалтерський облік в сільському господарстві в первинних документах і проводках / М. Ф. Огійчук, В. М. Пархоменко. – Х.: Фактор, 2008. – 480 с.
6. Перевозник Н. В. Біологічні активи як обліково-аналітична та економічна категорія. / Н. В. Перевозник // Формування ринкових відносин в Україні. – 2007. – №6 (73). – С. 115-118.
7. Перевозник Н. В. Класифікація біологічних активів в обліку та звітності / Н. В. Перевозник // Формування ринкових відносин в Україні. – 2007. – №8 (75) – С. 71-76.
8. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 30 «Біологічні активи», затверджений наказом

Міністерства фінансів України від 01.01. 2007р. № 790 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z1456-05>.

9. Сук Л. К. Облік біологічних активів: Облік і фінанси АПК. / Л. К. Сук, П. Л. Сук – 2006. – №9-10. – С. 128-134.

10. Циган Р. М. Обґрунтування класифікаційних ознак біологічних активів для підвищення ефективності їх обліку [Електронний ресурс] // Р. М. Циган, О. Ю. Чубка // Облік і фінанси – 2013 – № 2 (60). – С. 43-47 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: file:///D:/Documents%20and%20Settings/user/%D0%9C%D0%BE%D0%B8%D0%B4%D0%BE%D0%BA%D1%83%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82%D1%8B/Downloads/Oif_apk_2013_2_8.pdf.

11. Шило В. П. Організація обліку у підприємствах сільськогосподарської галузі: Навчальний посібник. / В. П. Шило, В. В. Сопко, С. Б. Ільїна, В. Н. Васьков – К.: Кондор, 2011. – 268 с.

Головачко Василь Михайлович

ПОНЯТИЕ, КЛАССИФИКАЦИЯ И ОЦЕНКА БИОЛОГИЧЕСКИХ АКТИВОВ

Статья посвящена раскрытию понятия «биологических активов». Целью написания статьи является определение понятия «биологические активы» и уточнения их составляющих, классификации и оценки для целей учета на предприятиях. Осуществлены и проанализированы классификации биологических активов и исследовано оценку биологических активов. С целью устранения существующих недостатков и всестороннего рассмотрения биологических активов, а также обеспечения методических аспектов признания и отражения биологических активов в бухгалтерской отчетности следует ввести дополнительные классификационные признаки, а именно: в зависимости от возможности многократного получения с / х продукции; по признаку зрелости; по отрасли сельского хозяйства; за периодом предоставления экономических выгод; по характеру отражения износа; на праве собственности; по стоимости оценки; в зависимости от экологического направления; в зависимости от цели использования; по происхождению; по уровню качества продукции; за рынком сельскохозяйственной продукции. Данные признаки позволят более детально отражать в учете биологические активы предприятия и повысить эффективность их использования в деятельности. Освещены законодательное и нормативно-правовое регулирование учета биологических активов в сельскохозяйственных предприятиях. Рассмотрены и предложены дополнительные классификационные признаки биологических активов. По результатам проведенного исследования выявлено, что определение биологических активов, приведенные в П (С) БУ 30, недостаточно характеризует их учетно-аналитическую сущность. Это вызывает ряд проблем по учету отдельных видов биологических активов. Обосновано, что биологические активы как объект бухгалтерского учета следует рассматривать как живые растения, животные или другие биологические ресурсы, которыми располагает субъект хозяйственной деятельности и использование которых в сельскохозяйственном производстве обеспечит экономические выгоды в будущем. На основании проведенных исследований была предложена новая классификация биологических активов, позволит сельскохозяйственным предприятиям улучшить систему ведения бухгалтерского учета. Оценка биологических активов важна для предприятия, поскольку непосредственно влияет на актив баланса и показатели финансового состояния предприятия.

Ключевые слова: биологические активы, классификация и оценка биологических активов, животноводство, растениеводство.

Holovachko V.

CONCEPT, CLASSIFICATION AND ASSESSMENT OF BIOLOGICAL ASSETS

The concept of "biological assets" has been disclosed in the article. The aim of the article is to define "biological assets" and clarify their structure, classification and assessment for accounting purposes in enterprises. Classification and analysis of biological assets has been done and assessment of biological assets has been studied. In order to eliminate the existing shortcomings and comprehensive review of biological assets, as well as providing methodological aspects and recognition of biological assets reflected in the financial statements additional classification attributes should be introduced, namely: depending on the possibilities to get multiple agricultural products; on the basis of maturity; according to the sector of agriculture; periods of economic benefits; pattern of wear; ownership; the cost estimate; depending on environmental trends; depending on the intended use; origin; the level of product quality; the market for agricultural products. These features will allow to make more detailed account of biological assets of the company and increase the effectiveness of their use. The legislative and regulatory accounting adjustment of biological assets in agricultural enterprises has been covered. Additional classification criteria of biological assets has been considered and offered. According to the results of the study it has been revealed that the definition of biological assets in Regulation (Standard) 30 does not characterize their accounting and analytical nature. This causes a number of problems in accounting of certain types of biological assets. It has been proved that biological assets as an object of accounting should be seen as living plants, animals or other biological resources owned by the business entity and their use in agriculture will provide economic benefits in the future. On the basis of these studies a new classification of biological assets has been suggested, which will allow agricultural enterprises to improve the system of accounting. Evaluation of biological assets is important for the company as a direct impact on the asset balance and Financial ratio.

Keywords: biological assets, classification and assessment of biological assets, livestock farming, crops production.

Одержано 13.02.2014 р.